

КОНЦЕПЦІЯ МУДРОСТІ У ВЧЕННІ СЕНЕКИ ТА ПОСЛАННЯХ АПОСТОЛА ПАВЛА

Ківюк Ю. В.

Науковий керівник – ст. викладач Кузнєцов В. Г.

Ознайомившись з роботами Сенеки, можна впевнено стверджувати, що в стоїків була створена, так би мовити, своя модель мудрої людини. Отож, давайте проаналізуємо чим мудрець відрізняється від звичайної людини. Мудрий далеко не завжди отримує задоволення від тих предметів, якими буде насолоджуватися звичайна людина. Якщо звичайна людина завжди тягнеться до речей привабливих, то чеснота може зажадати від мудрого уникати їх: «є два роду речей: одні нас приваблюють, а інші відлякують. Привертають: багатство, насолода, краса, почесні; відлякує: смерть, біль, наруга, убога їжа. Нам потрібно вправлятися, щоб не боятися другого і не бажати першого». Емоція мудреця раціональна, природна: «не можна ні утримувати, ні видавлювати з себе сльози заради тих, хто стоять і сидять навколо: і плакати, і перестати куди менш ганебно, ніж прикидатися. Нехай сльози течуть самі собою, адже і люди спокійні і стримані можуть їх пролити. Можна підкорюватися природі, не втрачаючи поважності». Мудрець недоступний несправедливості не тому, що уникає її, а тому, що мудро до неї належить: «Так знай же, що мудрець має кращу природу якраз тому, що ніяка несправедливість йому не шкодить, а не тому, що він не зазнає її зовсім». Порівнюючи вчення Сенеки з посланням апостола Павла виникає підозра на протиріччя, адже апостол Павло писав: «бо мудрість світу цього є безумство перед Богом». Бо вона не тільки не сприяє до придбання істинної мудрості, але й навпаки – перешкоджає цьому, бо, високо думаючи про себе, відкидається божественне вчення і таким чином залишає у повсякчасному невіданні тих, хто має цю мудрість.

Як результат нашого аналізу можна наголосити: образ мудреця для Сенеки є чимось божественним, який стійкий до будь-яких зовнішніх факторів, адже мудрець в деякому сенсі навіть стоїть на рівні бога, або й навіть взагалі є богом; при цьому ж поняття «мудрець» для апостола Павла викликало лише асоціації божевілля, адже вся мудрість для апостола Павла може виникати лише через віру, віру в єдиного Бога.